

Åbent brev til Christine Antorini, Børne- og Undervisningsminister.

Kære Christine

Den 17. april 2015

Jeg skriver til dig, fordi det svar du kommer med i dit læserbrev i Nordjyske den 15. april - et svar på vores bekymring omkring karakterkravet 02 i dansk og matematik i forhold til optagelse på erhvervsuddannelsen - gør mig endnu mere bekymret.

Overskriften på mit åbne brev kunne være **"Ordblinde unge er også hele mennesker"**.

Jeg har i dag læst Antoine de Saint-exupérys voksen eventyr "Den lille prins" højt for vores elever. Budskabet i dette smukke eventyr er "Det væsentlige er usynligt for øjet".

Jeg er forstander på Farsø Efterskole, en efterskole for elever i læse- og skrivevanskeligheder. Eleverne her er normalt begavede, ambitiøse, høflige, flittige og almindelige unge mennesker. De drømmer om uddannelse og om et godt liv.

Som skole er vi optaget af faglighed, og på trods af vore elevers udfordringer i dansk og matematik tilbyder vi alle folkeskolens prøver både i 9. og 10. klasse. Med teknologiske hjælpemidler lykkes det vores elever at gennemføre prøverne med værdighed og med gode resultater.

Vi var beærede over dit besøg på Farsø Efterskole i april 2014. Vores elever viste dig med stolthed, hvordan de bruger deres it, så de ligesom alle andre unge mennesker kan gå i skole og gå til prøve. Mikkell forklarede dig, hvordan han før ikke havde lyst til at gå i skole, men oplevede at han nu var tilbage på sporet. Det så ud til at Mikkels historie gjorde indtryk på dig.

Vi har i flere år indgået i samarbejde med Børne - og Undervisningsministeriet omkring prøver og været med til at udvikle bekendtgørelsen omkring prøver til elever med særlige behov. Vi er helt enige, når du i dit læserbrev stillet til os i Nordjyske den 15. april skriver at *"..elever med ordblindhed har mulighed for at tage deres it-udstyr og andre hjælpemidler med til afgangsprøve i dansk, så de kan gå til prøve på linje med deres kammerater."*

At eleverne kan gå til prøve, giver dem faglig stolthed, selvværd og mod på uddannelse og på livet. Men det giver dem ikke nødvendigvis karakteren 02 - eller derover!

Det er min overbevisning, at det, der skal til, for at unge kommer godt i gang med deres ungdomsuddannelse og at de gennemfører er, at de har faglig- og personlig selvtillid.

Denne overbevisning stemmer i øvrigt overens med det forstander på Nordjyllands Landsbrugsskole Niels Quist-Jensen, skriver i sin mail til os d. 16. april skriver: **"Gennem flere års analyser i forbindelse med udarbejdelse af "Handlingsplan for øget gennemførelse", er der intet, der tyder på at frafaldet er større**

blandt elever, der ikke har opnået karakteren 2 i dansk og matematik. Dette gælder for elever på grundforløbet såvel som på hovedforløbet. Frafaldet skyldes overvejende personlige problemer. Det er vores erfaring, at elever med lave karakterer i folkeskolen kompenserer herfor med en mere målrettet indsats gennem praktisk læring.

Lige et eksempel fra vores virkelighed:

Onsdag morgen i denne uge var Mads (Elevens navn er ændret, men bag "Mads" er en elev som pt. går på Farsø Efterskole) ikke kommet til undervisning. Mads er en særdeles vellidt, pålidelig, rar, hjælpsom, flittig og ambitiøs 10. klasses elev. Rygtet sagde, at han var gået ud i skoven. Der i regnvejret for foden af et træ fandt jeg Mads, - han græd.

Jeg tænkte kærestesorg eller dødsfald. Da Mads fik samlet sig, sagde han: *"Det er det 2-tal, Lone - jeg kan ikke regne og jeg får aldrig det 2-tal i matematik - og jeg vil så gerne på landbrugsskolen"*

Kære Christine - hvorfor er det nødvendigt, at skal Mads der lige er fyldt 17 år, skal være så bange for, om han kan få det 2 tal så han kan komme i gang med sin ungdomsuddannelse?

Du skriver i Nordjyske d. 15. april, at nu er det nemmere for eleverne at opfylde karakterkravet, fordi nu kan efterskoler give elever med særlige behov lov til kun at gå til prøve i dansk og matematik, men hvad hjælper det?

Mads fik sidste år til 9. klasses prøven et 10-tal i samfundsfag - Han er en klog dreng, der interesserer sig for verden omkring sig. Men desværre tæller 10-tallet ikke i forhold til hans ungdomsuddannelse. Men at han fik 00 i færdighedsregning, 1 point fra grænse til 02 - til en prøve hvor eleverne ikke må bruge nogen former for hjælpemidler ikke engang en lommeregner, det kommer måske til at hindre ham i optagelse på landbrugsskolen.

Desværre hørte Mads ikke, da jeg læste "Den lille Prins" højt. Vi har nemlig taget de 9 elever, der ikke har 02 i matematik, ud af litteraturtimen, så de kan få ekstra matematik (i alt har de nu 7 timer om ugen + lektiehjælp), i håb om at de dermed kan få deres 02 til prøven. Så han hørte ikke budskabet "Det væsentlige er usynligt for øjet".

Som efterskole er vi optaget af dannelse. På efterskolernes årsmøde i marts var Kirke- og kulturminister Marianne Jelved på talerstolen. Hun sagde *"Dannelse er at søge efter mening"*.

Jeg spørger: "Hvad er meningen med, at Mads og rigtig mange andre unge med ham skal være bange for, at de ikke kan komme i uddannelse? Hvad er meningen med, at kun prøvekarakterer i dansk og skrifteligt matematik tæller i forhold til uddannelse?"

Hvis Mads ikke får sit 02 til 10. klasses prøven i skriftlig matematik her til sommer, kan han ikke komme direkte på landbrugsskolen. Han får så muligheden for at komme til en optagelsesprøve på landbrugsskolen.

Vi ved ikke, hvad denne prøve indeholder - det håber vi øvrigt snart at få information om! - men jeg ved, at det bliver ikke med selvtillid og faglig stolthed, at Mads og mange andre går til den prøve.

Består Mads ikke optagelsesprøven på landbrugsskolen, så skal han tilbydes et ikke nærmere defineret sommerskoleforløb. Han hindres dermed mulighed for ferie med sin familie eller det sommerferiejob som måske kunne skaffe ham en praktikplads. Kommer han heller ikke ind på landbrugsskolen efter sommerskole forløbet, skal han bruge hele næste skoleår et individuelt uddannelsesforløb! Og først efter 1 år komme i gang på landbrugsskolen.

Helt ærligt Christine - Mads har allerede gået 10 år i skole! Han er dokumenteret ordblind og formentlig også talblind, men han er myreflittig og super god til at bruge it-værktøjer, og "hænderne er skruet rigtig på" - han vil gerne være landmand. Hvad får han af nye kompetencer i sådan et 11. skoleår, som han ikke har i forvejen?

Indtil i onsdags troede jeg på, at vi kunne beskytte vores elever imod at miste deres selvtillid i forhold til det nye karakterkrav, men det ved jeg nu, at vi ikke kan.

Det er børn i alderen 15-17 år, vi snakker om; Børn der har stridt, slidt og kæmpet sig igennem 10 års skolegang og som nu får at vide, at de ikke kan komme videre i uddannelse, hvis de ikke kan få 02 i dansk og matematik til en afgangsprøve.

Det er med al respekt, Christine Antorini ikke rigtigt, når du i Nordjyske d. 15. april skriver, at det er blevet lettere at opfylde karakterkravet ved at efterskoler nu har mulighed for at tilbyde elever med særlige behov kun at gå til prøve i dansk og matematik.

Vi er derimod enige i, at vi skal hjælpe børn og unge, så godt vi kan, og at det er super godt, at vi har fået en ordblindedtest, der kan være med til at opdage ordblindhed så tidligt som muligt så ordblinde kan få den nødvendige støtte. Vi håber, at der er en tilsvarende test på vej til afdækning af talblindhed.

"Det væsentlige er usynligt for øjet" - den sandhed kunne jeg høre, Marianne Jelveed kendte til. Jeg tror også, du kender den - det så sådan ud, da du snakkede med vores elever for et år siden. Jeg tror, politikere, lærere og forældre ved, at der er meget mere i et barn og et ungt menneske end evnen til at stave og regne. Der er meget mere, der tæller, når det handler om at være livsduelig.

Når jeg kommer til foretræde på Christiansborg den 5. maj, vil jeg gøre mit bedste for at fortælle Børne-og Undervisningsudvalget at karakterkrav til børn ikke er i orden og at der som et absolut minimum skal være en mulighed for at tage et individuelt hensyn, således at f.eks. ordblinde har mulighed for optagelse når det skønnes at de kan gennemføre uddannelse uanset om de har 02 eller ej.

Du er meget velkommen til at komme på besøg på Farsø Efterskole igen. Så kan du selv få lejlighed til at forklare Mads og Mikkel og de 10 andre elever vi har og som endnu ikke har 2 tallet på plads i dansk eller matematik, hvorfor de ikke skal have lov at komme i gang med deres ungdomsuddannelses på landbrugsskolen eller en af de andre erhvervsuddannelser.

Med venlig hilsen

